ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ! РІК ВИДАННЯ XXV

ЧЕРВОНЕ ЗАПОРІЖЖЯ

ОРГАН ЗАПОРІЗЬКОГО ОБКОМУ І МІСЬККОМУ КП(б)У ТА ОБЛАСНОЇ РАДИ ДЕПУТАТІВ ТРУДЯЩИХ

№ 162 (6444) | Субота, 12 серпня 1944 року | Ціна 20 коп.

Героїчна Червона Армія навально просувається вперед. На південний захід від міста БІЛОСТОК наші війська форсували ріку НАРЕВ. Щодня звільняються десятки й сотні міст і сіл України, Литви, Латвії. Недалекий той час, коли Червона Армія повністю очистить радянську землю від німецько-фашистських загарбників.

Слава нашим воїнам—визволителям!

Бойові завдання сільських агітаторів

Успішне завершення збирання врожаю, своєчасне виконання колгоспами зобов'язань перед державою по заготівлі сільськогосподарських продуктів — є важливішою загальнонародною справою, одною з вирішальних умов найшвидшого розгрому гітлерівської Німеччини.

Розв'язанні цих завдань надзвичайно велика відповідальність покладається на численну армію сільських агітаторів. Великий досвід політичної агітаційно-масової роботи, набутий за роки війни, і, зокрема, в період весняної сівби, повною мірою використати й поставити на службу виконання цих завдань.

Головним на збиранні врожаю є боротьба з втратами. Агітатори повинні в своїх бесідах постійно підкреслювати, що втрати зерна й інших культур на збиранні і за недбалого часу завдавали державі й колгоспам великої шкоди; тим неприпустимішими є вони в воєнний час, коли потреби Батьківщини й фронту в продовольстві набагато зросли.

Агітатори повинні виховувати у колгоспників почуття особистої відповідальності за виконання першої заповіді, не терплячого ставлення до проявів антидержавних елементів, до будь-якої затримки здачі хліба державі.

Нарешті, необхідно організувати облік й охорону врожаю, вести рішучу боротьбу з розкраданнями і розкрадниками сільськогосподарських продуктів, суворо дотримувати правила протипожежних заходів, організувати пильність колгоспників, поставлених охороняти врожай від розкрадників і від можливих шкідницьких дій ворожих елементів.

Досвід збирання врожаю в минулі роки показує, що воно, як правило, успішно проходить там, де партійні організації приділяли потрібну увагу агітаційній роботі, правильно керують агітаторами, де агітатори власним прикладом залучають колгоспників на самовіддану працю. Колгосп ім. МОПР, головою якого є Митрофан Панасович Сердюк, депутат Верховної Ради УРСР, —передовий у Василівському районі. Косовицю хліба на площі 161 гектар тут закінчили за 6 робочих днів. Весь хліб зв'язаний в снопи і зажирований за 9 робочих днів. Якість всіх робіт—відмінна. Водночас з іншими роботами проходить обмолот і вивозка хліба державі, підготовка грунту до осінньої сівби. В цьому велика заслуга агітаторів. У колгоспі за час збиральної випущено 20 «бойових листівок», 5 стінних газет, виходить колгоспний «Перець», який допомагає створити навкруги ледарів і дезертирів з трудового фронту атмосферу громадського презирства. Роботою агітаторів керує тут голова колгоспу комуніст М. П. Сердюк. Сам тов. Сердюк є також агітатором, часто виступає перед колгоспниками з доповідями, провадить бесіди, роз'яснює постанови партії й уряду. Агітатори в цьому колгоспі власним прикладом залучають колгоспників на трудові подвиги; вони не тільки розказують, а й показують, як треба працювати в дні війни.

Агітатор має бути організатором соціалістичного змагання в колгоспі, в польовій, в тракторній бригаді, на комбайновому агрегаті, має бути пропагандистом передового досвіду. Він повинен забезпечити гласність у змаганні і домогтися не лише повного охоплення соцзмаганням всіх працюючих у полі, але й того, щоб учасники змагання з честю виконували й перевиконували свої соцзобов'язання.

У колгоспі ім. Чапаєва, Оснипенківського району (голова колгоспу тов. Воцько), агітатори широко організували змагання на збиранні врожаю серед ланок, окремих колгоспників. Тут систематично провадиться взаємоперевірка тих, що змагаються, а результати обговорюються на виробничих нарадах, відмічаються на дошці показників. Агітатори підтягували тих, хто не виконував норми, з'являвся на роботу з запізненням. Все це допомогло колгоспові зміцнити трудову дисципліну, успішно провести збирання врожаю і своєчасно виконати зобов'язання перед державою.

Підсумки першого туру робіт на збиранні врожаю показують, як шкідливо відбивається на виконанні господарських завдань відсутність правильно поставленої масово-політичної роботи. Деякі райкоми області, як, наприклад, Ново-Златопольський, Приморський, Куйбишевський, недооцінили значення агітаційної роботи на селі. Більшість агітколективів тут занедбали роботу. Агітатори, не одержуючи допомоги й керівництва, перестали працювати з колгоспною масою. Недивно, що в цих районах збирання врожаю проходить неорганізовано, затримується скиртування, обмолот і здача хліба державі.

Ці приклади — серйозні застереження партійним організаціям, які недооцінюють значення агітаційної роботи, від стану якої в значній мірі буде залежати успішне завершення збирання врожаю і заготівлі сільськогосподарських продуктів.

Правильно поставлена масово-політична робота на селі повинна забезпечити збирання багатого врожаю в строк і без втрат, забезпечити виконання кожним колгоспом всіх зобов'язань перед державою. Тим самим вона має допомогти безперебійному постачанню фронта й тилу продовольством, а промисловості — сировиною. Це в значній мірі наблизить день повного розгрому німецько-фашистських загарбників.

УКАЗ
Президії Верховної Ради СРСР
Про надання амністій польським громадянам, засудженим за вчинення злочинів на території СРСР

У ознаменування перемог наступу Червоної Армії і Польської Армії на території Польщі, який поклав початок визволенню польського народу від німецько-фашистського ярма, надати амністію всім польським громадянам, засудженим за вчинення на території СРСР злочинів, за винятком осіб, які вчинили особливо тяжкі злочини (шпіонаж, бандитизм, вбивство).

Поширити дію цього Указу на справи по звинуваченню польських громадян у злочинах, передбачених вище, які знаходяться до моменту видання цього Указу на розгляді слідчих і судових органів.

Голова Президії Верховної Ради СРСР М. КАЛІНІН.

Секретар Президії Верховної Ради СРСР О. ГОРКІН.

Москва, Кремль. 10 серпня 1944 р.

У ВИЗВОЛЕНОМУ БІЛОСТОЦІ

Дівчата підносять квіти своїм визволителям—воїнам Червоної Армії.

Фото Б. Вельяшева. (Фотохроніка ТАРС).

Від Радянського Інформбюро
Оперативне зведення за 10 серпня

Протягом 10 серпня на північний захід від міста **Резекне (Режиця)** наші війська вели наступальні бої, в ході яких зайняли кілька населених пунктів і серед них **Аркални, Айзкуя, Аугулі, Гретани, Живенес, Яунземі** і залізничну станцію **Дзелзава.**

На захід і на південний захід від міста **Крустпілс** наші війська, продовжуючи наступ, оволоділи повітовим центром Латвійської РСР містом **Екабпілс,** а також з боями зайняли понад 60 інших населених пунктів і серед них **Броди Біржі, Мітелани, Вієсіте, Брангалі, Скружі, Роцени, Апалі** і залізничні станції **Даугава, Алдауне, Вієсіте, Варнава.**

На північний захід і на захід від міста **Каунас** наші війська з боями просувалися вперед і оволоділи повітовим центром Литовської РСР містом **Расейняй (Россієни),** а також зайняли понад 40 інших населених пунктів, в тому числі **Катугіни, Лотинішки, Помітуве, Раудани, Блогославенство, Місурка, Ашмуце, Валюле.**

На північний захід від міста **Маріямполь** наші війська відбивали атаки крупних сил піхоти і танків противника і завдали йому великих втрат в живій силі і техніці.

На південний захід від міста **Білосток** наші війська, форсувавши ріку **Нарев,** з боями зайняли понад 50 населених пунктів, серед яких великі населені пункти **Вавево, Ковалевщизна, Стара і Нова Луп'янка, Яблоново, Ляхи, Дронгі Здроди** і залізничні станції **Ратибори Нові, Соколи.**

На північ і на північний захід від міста **Седлець** наші війська продовжували вести наступальні бої, в ході яких зайняли понад 30 населених пунктів, в тому числі великі населені пункти **Стердинь, Железьніки, Лів, Червонка, Скажин, Чарноглув, Станіславов.**

На захід від міста **Сандомир** наші війська, відбиваючи контратаки піхоти і танків противника, продовжували вести бої по розширенню плацдарму на лівому березі ріки **Вісла** і зайняли понад 60 населених пунктів, серед яких великі населені пункти **Пенчини, Гойцув, Браткув, Мадлібожиця, Івяніска, Бацьковіце, Пюркув, Лагув, Садкув, Радостув, Ракув, Ханьча** і залізничні станції **Воля Малковська, Ракувкі.**

На захід і на південний захід від міста **Дрогобич** наші війська, перемагаючи опір та інженерні загороди противника в передгір'ях Карпат, з боями просувалися вперед і оволоділи районним центром Дрогобичської області **Подбуж,** а також зайняли понад 40 інших населених пунктів, в тому числі великі населені пункти **Лісковате, Кросценко, Волошиново, Лавров, Топольниця, Туже, Ластувкі, Ясіонка Масіова** і залізничні станції **Кросценко, Топольниця.**

На інших ділянках фронту—без істотних змін.

За 9 серпня наші війська на всіх фронтах підбили і знищили 199 німецьких танків. У повітряних боях і вогнем зенітної артилерії збито 61 літак противника.

(Закінчення на 2-й сторінці).

Від Радянського Інформбюро

Оперативне зведення за 10 серпня

(ЗАКІНЧЕННЯ)

На захід і на південний захід від міста Крустпілс наші війська продовжували наступ. Частини Н-ського з'єднання, які діють у важких умовах лісисто-болотистої місцевості, просунулися на 15 кілометрів і оволоділи містом Екабпілс. Захоплені трофеї та полонені. На одній ділянці наші частини вночі зробили обхідний маневр і відрізали групі німців шляхи відходу. Навальними ударами ворог був притиснутий до ріки Західна Двіна та знищений. Багато німців втопилося.

* * *

На північний захід від міста Каунас (Ковно) наші танкові й піхотні частини вийшли на південні околиці міста Расейняй. Інші наші частини прорвалися до міста від сходу. Великі сили танків і піхоти противника при підтримці артилерії та авіації кілька разів вдавались до контратак, але успіху не добилися. Після багатогодинних вуличних боїв радянські війська оволоділи важливим вузлом шосейних доріг—містом Расейняй. Знищено 10 німецьких танків, 3 артилерійських і 4 мінометних батареї. Захоплено багато трофеїв і полонених.

* * *

На північний захід від міста Мар'амполь наші війська продовжували відбивати контратаки противника. Протягом всього дня великі групи ворожих танків, самохідних гармат і піхоти, під прикриттям авіації, штурмували наші позиції. Радянські частини могутнім вогнем відкидали противника і завдали йому тяжкої шкоди. На одній ділянці наша розвідка своєчасно виявила скупчення ворожих військ. Коли німці пішли в атаку, радянські танкісти завдали їм раптового удару. Залишивши на полі бою сотні трупів своїх солдатів і офіцерів, десятки згорілих танків і самохідних гармат, гітлерівці відступили. Наші війська за день знищили 1.700 гітлерівців, спалили й підбили до 100 танків і самохідних гармат, 7 бронетранспортерів і 140 автомашин.

Наша авіація вела успішні повітряні бої та завдавала ударів по наземних військах противника. Збито 24 німецьких літаки.

* * *

На південний захід від міста Білосток наші війська, в результаті впертих боїв, прорвали оборону противника на західному березі ріки Нарев і, розвиваючи наступ, просунулися вперед до 15 кілометрів. Відступаючи під ударами радянських частин, німці мінують дороги і висаджують у повітря мости. Наші рухливі загони піхоти і артилерії, невідступно переслідуючи ворога, не дають йому закріпитися на проміжних рубежах. Частини Н-ського з'єднання за три дні спалили й підбили 73 німецьких танки та самохідних гармати. За цей же час противник втратив убитими 4.400 солдатів і офіцерів. Захоплено 2 паровози, 62 вагони з вантажами, великий склад з запасними частинами для паровозів, багато озброєння та боєприпасів противника.

* * *

На захід від міста Сандомир частини Н-ського з'єднання з боями просунулися вперед на 10 кілометрів і зайняли кілька опорних пунктів німців. Знищено 1.000 гітлерівців і спалено 15 танків противника. Взято в полон 400 німецьких солдатів і офіцерів. Радянські війська обійшли місто Сандомир з півдня і з заходу і ведуть бої на підступах до цього сильно укріпленого пункту ворожої оборони. Наша протитанкова артилерія відбила 6 контратак противника та знищила 18 німецьких танків.

* * *

В ніч на 9 серпня літак-торпедоносець Червонопрапорного Балтійського флоту (льотчик—капітан Леркулов) торпедував і потопив у Фінській затоці транспорт противника тоннажністю в 8.000 тонн.

* * *

Радянські війська, які діють в прикарпатських районах, за останній час завдали тяжкої поразки угорським військам і захопили велику кількість полонених. Численні групи угорських солдатів і офіцерів самі перейшли на бік Червоної Армії. Командир 6 роти 49 полку, 18 угорської піхотної дивізії, лейтенант Янош Імре, який добровільно здався в полон, заявив: «В останніх боях ми зазнали великих втрат. Я не хотів пожертвувати рештками своєї роти заради німців, що окупували мою батьківщину — Угорщину. За моїм наказом 54 солдати склали зброю й здалися в полон. Здається, жоден мій наказ солдати ще не виконували так охоче, як цей».

Полонений сержант 1 батальйону 10 угорського піхотного полку Лайош Кадар розповів: «Відступаючи під тиском росіян, ми несподівано зустріли 10 червоноармійців. За наказом старшого лейтенанта Юхас весь батальйон, чисельністю в 300 чоловік, здався десяти радянським солдатам».

Полонений сержант з обозу 11 угорського піхотного полку Петер Хантоші заявив: «Два російських танки наздогнали наш обоз. Російський офіцер—танкіст запропонував нам здатися. В обозі налічувалося понад 300 чоловік. Весь обоз на чолі з старшим лейтенантом Біхарі здався в полон без єдиного пострілу. Ми передали росіянам 300 возів з вантажами».

В полон здалася в повному складі 3 рота 26 угорського полку. Рота займала позицію на височині. Помітивши групу радянських воїнів, що наближалася, молодший лейтенант Тібор Кінц наказав викинути білий прапор. Дев'яносто угорських солдатів взято в полон.

ХЛІБ—У СКИРТИ!

Той бореться з втратами врожаю, хто скиртує хліб

ДОПУСКАЮТЬ ВТРАТИ ВРОЖАЮ

Колгосп ім. Калініна, Приазовського району, має посівну площу 747 гектарів. Хліб вродив гарний і до збиральної колгосп підготувався непогано. В поле колгоспники вийшли організовано, з піднесенням.

Та не вміли керівники колгоспу організувати працю людей по-воєнному, в результаті чого збирання проходить неякісно. Косовицю закінчили, але на всіх полях залишились не скошені смуги хліба.

Великі втрати врожаю допускаються при скиртуванні. Все поле вкрите незагребеними купками хліба.

Молотьба не організована. Понад місяць на найвидатнішому місці подвір'я колгоспу стоїть комбайн. І лише тепер надолужились згадати, що треба його привести до ладу. Пального не завезли. Не цікавиться збиранням урожаю в цьому колгоспі і дирекція Ботієвської МТС.

Т. Заиков.

Колгоспники одержують додаткову оплату

МИХАЙЛІВКА. (Телефоном). Колгоспники широко використовують на вивозці хліба своїх корів. За це вони одержують додаткову оплату. За п'ять днів серпня колгоспниця артілі «Пам'ять Леніна» Оксана Сахно зробила 69 центнеро-кілометрів і заробила 20 трудоднів та до 10 кілограмів зерна. Колгоспниці З. Байова та М. Агаркова одержали по 16 трудоднів та 7 кілограмів зерна, як додаткову оплату за вивозку хліба.

В окремих артілях, які наближаються до завершення плану хлібоздачі, колгоспникам видають авансом хліб в рахунок трудоднів. В артілі «Визов» колгоспник К. Семенко одержує 318 кілограмів зерна, М. Савин—323 кілограми, А. Романенко — кілограмів та інш.

Нараховують аванси також в колгоспах імені Молотова півкілограма на трудодень, імені 8 березня—по 400 грамів, «П'ятирічка» — по грамів.

М. Касилов.

КОЛГОСП „ПАРТИЗАН" ГОТУЄТЬСЯ ДО ОСІННЬОЇ СІВБИ

МЕЛІТОПОЛЬ. (Телефоном). Колгосп «Партизан», Шлакської сільради, зорав 240 гектарів пару, перевиконавши план на 20 процентів.

Зразу після косовиці колгоспники приступили до оранки стерні. Зорано 100 гектарів. На оранці високих виробничих показників домоглися комсомолка-трактористка Марія Кружилова, яка трактором «Універсал» зорює за зміну 9 гектарів—180 процентів завдання.

Найближчими днями колгосп закінчує ремонт сільгоспінвентарю, щоб осінню сівбу зустріти в повній готовності.

С. Привалов.

Як організувати ручне скиртування і роз'їзну молотьбу

Кращий спосіб збереження врожаю хліба до молотьби—це скиртування. Якщо справа з робочою силою та тяглом угруднена, хліб слід складати в скирти менших розмірів.

Кладку малих скирт можна робити ручним способом. В одну таку скирту зносять снопи з площі до 4 гектарів (але не менш 3 гектарів). Скирту закладають у центрі дільниці, при чому дуже важливо, щоб дільниця мала форму, близьку до квадрата.

Велике поле треба розбити на відповідні клітки, розміром 200×300 метрів. При центральному розташуванні скирти відстань від крайніх точок до скирти буде не більше 140 метрів. Розміри скирти бажано витримати такі: ширина не більше 4 м, висота—5,5—6 м., довжина скирти залежить від кількості кіп на дільниці. В середньому довжина скирти буде біля 10 метрів.

Підносять снопи на легких носилках підлітки й жінки, підлітки—по 2—3 снопи, дорослі—по 6—8 снопів.

Дуже важливо при скиртуванні правильно розставити людей. У перший період кладки скирти (до висоти зросту людини) снопи подавати дуже легко й швидко. В цей час скиртувальники мають підручних. Коли ж кладеться друга частина скирти, подача уповільнюється. В цей час треба збільшити число подавальників, а підручних зі скирти зняти. Слід пам'ятати, що при закладці скирти снопи треба подавати швидше, тобто з ближчих кіп, а дальні снопи підносити для вивершування.

При малих скиртах найдоцільніше застосовувати роз'їзну молотьбу, тобто молотарки підвозити до скирти.

Для роз'їзної молотьби використовують молотарку комбайна з безмоторним приводом (рис. 1). Молотарка повинна бути на зчепленні з трактором СХТЗ, який транспортує її від скирти до скирти і на зупинках приводить в рух її механізми з допомогою карданного вала (2). Безмоторний привід складається з зубчатої й пасової передач, виготовлених і змонтованих безпосередньо в МТС.

Зубчата передача привода виготовляється з вибракованих деталей трактора СХТЗ, для чого

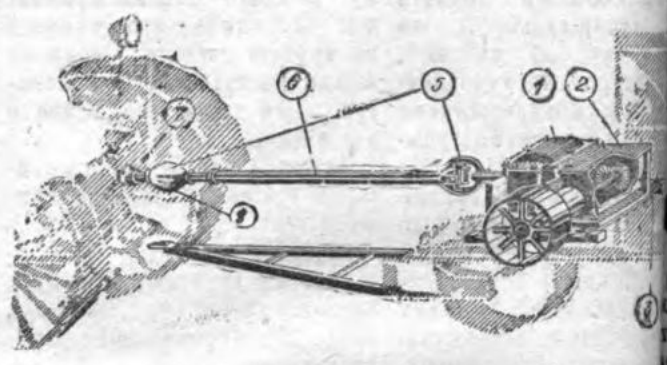

Рис. 1.

використовується вузол приводного шківа, верхній вал коробки швидкостей та корпус коробки, у якого відрізається частина заплічників і приварюється дно.

Змонтована таким чином передача встановлюється на подовжніх планках в розрізі 20×70 мм, зігнутих по контуру заплічників. Подовжні планки (3) закріплюються на поперечних такого ж розрізу, а останні на подовжніх дерев'яних брусках (4), які лежать на рамі комбайна. В брусках роблять прорізи, через які проходять болти кріплення привода до рами комбайна. На привід ставиться шків трактора СХТЗ діаметром 428 мм.

Карданна передача складається з двох шарнірів Гука (5) та телескопічного вала (6). Привід для роз'їзної молотьби можна постачити шарнірами Гука від північного комбайна, тракторної снопов'язалки, тракторного канавокопателя, автомашини ГАЗ і т. інш. Шарніри закриваються чохлами з хедерного полотна. В накладається густе масти

Труба телескопічного в довжину 1,5 м. При наяв МТС квадратного вала р (приблизно) 32×32 мм. може бути виготовлена кутників 35×34 мм. На труби слід приварити кіл нець телескопічного вала,

дить у трубу, повинен м жину біля 600 мм.

Крім безмоторного молотарка комбайна до ється ще дерев'яним пол столом, по ширині при камери, довжиною до 2,5 Стіл підвішується пет борта приймальної ка спирається на дві шарні зані з ним ніжки. Під соломотряса слід ставит ально виготовлене дере шого розміром 1×1,8 відокремлює полову від

Роз'їзна молотьба ма значення ще й тим, що ся потреба в приводни які з успіхом замінюють ною передачею.

Якщо тягла мало, сол ба копнити тут же, біля ки. Полову, як найбільш продукт, треба, як і зер но з поля вивозити.

керівник лабо збиральних маши

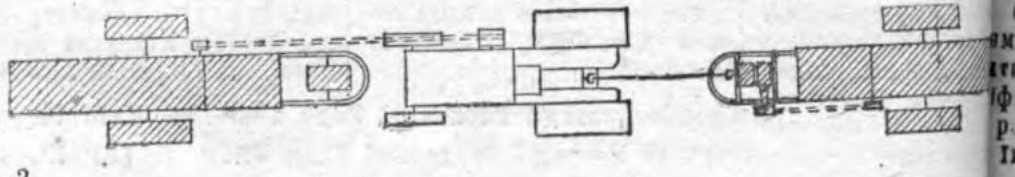

Рис. 2.

Формовник Федір Дрюченко

За Федором Сидоровичем Дрюченко не лічиться ніяких бойових подвигів. Він—рядовий робітник Дніпровського алюмінієвого заводу. Його спеціальність—звичайна, буденна: він формовник. Дві третини свого життя Дрюченко присвятив виробництву в ім'я чесного служіння Батьківщині.

Війна стала для нього новою школою, особливо в останній час грандіозного наступу Червоної Армії. Він складав іспит на воїна—дисциплінованого, готового в перший-ліпший момент зробити все потрібне, що в його силах і здібностях, для перемоги, незалежно від того, що він знаходиться в глибокому тилу.

В перші дні його появи в ливарному цеху формовники сумлінно виконували давно встановлену тут норму: 80 деталей за зміну. Дрюченку це не сподобалось.

—Війна знає одну норму—перемогу. Вклад в неї на фронті виміряється бойовими, в тилу—трудовими зусиллями кожного патріота,—сказав він собі.

Багаторічний досвід підказав Дрюченку: можна не 80, а 200 деталей давать! Розрахунок був простий і точний: продуктивною працею заповнити всі 480 хвилин робочого дня, усунути зайву затрату енергії: форми, рисунки, ножі—все повинно бути під рукою.

І от показники його виробітку потяглися вгору: 116, 147, 169, 183, 201, 232 і, нарешті, 234 деталі за зміну! Мало не 300 процентів денного завдання! І це при мізерній кількості браку!

—Ну, що, переганяєш?—бувало спитає він формовника, що відстає. Та таким тоном, що у того аж піт виступить з сорому.

І от розгорілося в цеху змагання формовників. І щоб ви думали? Тепер у цеху вже немає робітників, які б давали менше 150 деталей, а такий, як т. Гончаренко, дає більше 260 процентів норми.

Федір Сидорович любить свою спеціальність, пишається нею. І цю повагу до професії прищіпив кадровик і своїм чотирьом учням, які вже зараз виконують по півтори норми.

Оце й все, що можна розповісти про формовника т. Дрюченка. Але хіба це мало, коли людина в складних воєнних умовах високо тримає прапор змагання, намагається бути зразком виробничої культури і віддає всі сили, хист і знання рідній Батьківщині?

К. Ольгієвська.

В колгоспі „Комунар", Запорізького сільського району, передбачається високий врожай винограду.

На фото: садівник А. Д. Торгач оглядає виноградник.

Фото М. Колядюка.

НАРАДА З ПИТАНЬ ПЕРЕУСТАТКУВАННЯ БЕНЗИНОМОТОРІВ

Днями при облземвідділі відбулася обласна нарада старших механіків МТС з питань переустаткування бензиномоторів для роботи на гасові.

Учасники наради заслухали й обговорили доповідь інженера тов. Гукалова, що сконструював колектор, за допомогою якого вдалося для мотора комбайна «Комунар» і інших моторів використовувати не бензин, а гас.

ДЛЯ ІНВАЛІДІВ ВІТЧИЗНЯНОЇ ВІЙНИ

Колгоспники артілі «З-й вирішальний», Андріївського району, відремонтували дві хати, які належать інвалідам Вітчизняної війни, і, порядком допомоги, виділили для них тонну хліба. В колгоспі створено касу взаємодопомоги. До фонду допомоги інвалідам виділено 3 гектари пшениці, кукурудзи і проса.

ПЕРЕХІДНИЙ ПРАПОР ВРУЧЕНО РЕМОНТНИКАМ

Днями в клубі «Металіст» відбулися збори робітничого колективу заводу «Комунар». Діючі цехи в минулому місяці значно перевиконали програму. Найкращих показників у соціалістичному змаганні домігся колектив ремонтного цеху, що виконав місячне завдання на 227 процентів і ливарний — на 174 проценти.

Тут же на зборах заводський перехідний Червоний прапор було вручено ремонтникам. Кращі стахановці заводу — т.т. Вечеря, Комащенко та інші, головний механік заводу т. Мухін, начальник ремонтного цеху т. Позняков були преміювані.

Колективи діючих цехів заводу взяли додаткові зобов'язання щодо посилення підготовки до випуску готової продукції.

В. Семешко

Напередодні нового учбового року

Підписали й з плечей геть...

Не можна сказати, що виконком В-Токмакської райради не включав у порядок денний питання про підготовку шкіл до нового учбового року. Навпаки, питання «слухалось» двічі й ухвалено по ньому дві резолюції. Але яка ж ціна цим резолюціям, коли ніхто, ні разу не перевірив, як вони виконуються?!

От якраз про виконання цих постанов ми й розповімо. Хоч урядові строки закінчення ремонту шкіл і здачі їх приймальним комісіям вже минають, в районі багато шкіл ще не почали ремонту. Під загрозою зриву початок навчання в Ново-Миколаївській неповній середній школі. Таке ж становище у Ворошиловській школі й ряді інших.

Але спитайте, наприклад, у голови Ворошиловської сільради тов. Юхименка, коли він заглядав у школу, яка знаходиться тут же, під боком? Він відповість,—один—два місяці тому. Ви можете поставити це питання деяким іншим головам сільрад і відповідь буде майже така.

А ухвали? Ухвали про школи у них є. Тільки вони за прикладом старших начальників з виконкому райради... підшивають їх. Інакше кажучи—підписали й з плечей геть...

С. Леонідов.

Коли вже торгвідділ постачатиме нас нормально

Учительство в нашій країні оточене виключною увагою. Особливо зараз, у дні підготовки до нового навчального року, турбота про народних вчителів настільки різнобічна й значна, що викладачам не доводиться турбуватись про хліб, паливо, їх постачають овочами, виробами з борошна.

Тим більше ми здивовані безтурботністю, з якою ставляться до постачання вчителів у Ленінському районі міста Запоріжжя.

Наведемо кілька фактів. Продуктові картки видають з великим запізненням. У липні, наприклад, виконком райради спочатку зовсім позбавив нас цих карток. Лише після тривалого ходіння, 10 липня, ми нарешті дістали змогу харчуватись у їдальні.

З запізненням на п'ять днів нам видали талони на харчування і в серпні. Але жодна їдальня по них обідів нам не видає.

Ми вже не говоримо про всі інші пільги для вчителів, передбачені законами (промтовари, паливо та інш).

Доки торгвідділ Ленінської райради зневажатиме потреби народних вчителів?

Мороз,
Мироненко,
Волосенко,
вчителі середньої школи № 59.

СЕМІНАР ВЧИТЕЛІВ

Відділ наросвіти Веселівського райвиконкому організував двохтижневий семінар для 55 вчителів молодших класів. Учасники семінару прослухають ряд лекцій по книзі товариша Сталіна «Про велику Вітчизняну війну Радянського Союзу» і лекцій по методиці роботи з учнями молодших класів.

ПІД ПРАПОРОМ СОЦІАЛІСТИЧНОГО ЗМАГАННЯ

Приступаючи до відбудови Першотравневого заводу, керівництво перш за все потурбувалося про утворення допоміжних підприємств, на базі яких можна було б забезпечити відбудову необхідною кількістю матеріалів. Було пущено вапняний та цегельний заводи. До початку повного розгортання будівельних робіт і тепер, вони регулярно постачають дільниці вапном і вапном. Одночасно було налагоджено розпилювання лісу вручну і заготівлю напівфабрикатів. Поки розчищались майданчики від завалів і готувались площадки для закладу фундаментів відбутніх цехів, інженерно-технічний персонал працював над детальною розробкою графіка робіт.

Поряд з роботами по підготовці матеріальної бази та робочих місць, керівництво організувало навчання робітників, більшість яких не володіли будівельними спеціальностями. Їм треба було прищепити певні трудові навички, забезпечувати безпосередньо кожне робоче місце, організувати їхню працю.

Таким чином, початок будівельних робіт ми зустріли в цілковитій готовності і з перших же днів повели рішучу боротьбу за суворе додержання строків відбудови, за виконання графіка, а значить, і державного плану.

Роботи велись пооб'єктно, з найменшим використанням робочої сили і, разом з тим, з найефективнішою продуктивністю праці. Кожна група робітників виконувала певний виробничий процес на заздалегідь визначеному та підготованому робочому місці з таким розрахунком, щоб виконання одного процесу не заважало виконанню іншого.

Така вміла організація роботи особливо позитивно позначилася під час відбудови інструментального цеху. Разом з каменярами, що провадили кладку стін, працювали теслярі, встановлюючи віконні й дверні коробки, а також монтажники, які всередині приміщення демонтували й монтували залізні конструкції. Перекриття даху провадилось паралельно з встановленням ферм, а штукатурка укосів, фарбування стін і металоконструкцій розпочалися до закінчення перекриття даху. У вільних від робітників місцях настилалась підлога. Все це дало можливість закінчити будівництво інструментального цеху в строк, визначений графіком.

Стислі строки відбудови примусили інженерно - технічний персонал подумати над механізацією робіт. Щоб прискорити виготовлення розчину, було використано бетономішалки, для піднімання матеріалів вгору—ручні лебідки. Ми також потурбувались про обладнання цілої сітки вузькоколійної залізниці, що дало можливість відмовитись від ношилок і тачок, вести роботи прискореними темпами і, разом з тим, висвободити велику кількість робітників на інші роботи.

В процесі будівництва виникає багато недоліків. Своєчасно виявити їх і забезпечити безперебійну роботу бригад—святий обов'язок кожного керівника дільниці. Виконавці робіт щодо цього показали себе вмілими організаторами. Так, наприклад, на відбудові якось невистачило цементу. Щоб не припинились роботи, були визначені менш відповідальні об'єкти й кладка цегли провадилась на розчині з вапна. Бували випадки, коли ми вчасно не одержували інших гостро дефіцитних матеріалів. Тоді робітники переключались на другорядні роботи, а з одержанням потрібної сировини з новою силою розгорталось соціалістичне змагання за надолуження прогаяного часу.

Треба сказати, що основним стержнем, на якому було зосереджено увагу керівництва відбудови, партійної та профспілкової організацій і який вирішував успіх на місцях, було соціалістичне змагання.

Патріотичне прагнення всього колективу зробити якомога більше з найменшою витратою часу і своєю самовідданою працею допомогти любимій Червоній Армії — це прагнення стояло над усе і творило справжні трудові чудеса. Тільки цим і можна пояснити той факт, що за весь час у нас не виявилося жодного робітника, який би не виконував норми. 60 процентів працюючих — стахановці, 40 процентів — ударники. Особливо визначних успіхів домоглися бригади землекопів - бетонщиків т.т. Скрипника та Цибулька, такелажників т. Рудна. Майже три норми за зміну — такий систематичний виробіток перед довиків! Досвід кращих бригад широко популяризувався серед всього колективу, його застосування допомагало невпинно прискорювати темпи відбудови заводу.

Робота нашого колективу вже кілька разів була високо відзначена. У Всесоюзному змаганні наш колектив двічі одержував подяку та премію наркомату, двічі ми посідали перше серед відбудов області місце. Тепер ми тримаємо перехідний Червоний прапор Орджонікідзевського міськвиконкому та міськкому КП(б)У.

Зусилля всього колективу будівників Першотравневого заводу щодня приносять нові й нові виробничі перемоги. Все це дає підстави цілком упевнено сказати, що наш колектив, який високо тримає прапор соціалістичного змагання, подолає всі труднощі воєнного часу і в найкоротший строк, об'єкт за об'єктом, поверне Батьківщині зруйнований фашистськими мерзотниками завод.

Т. Ручко,
головний інженер заводу.

По нашій області

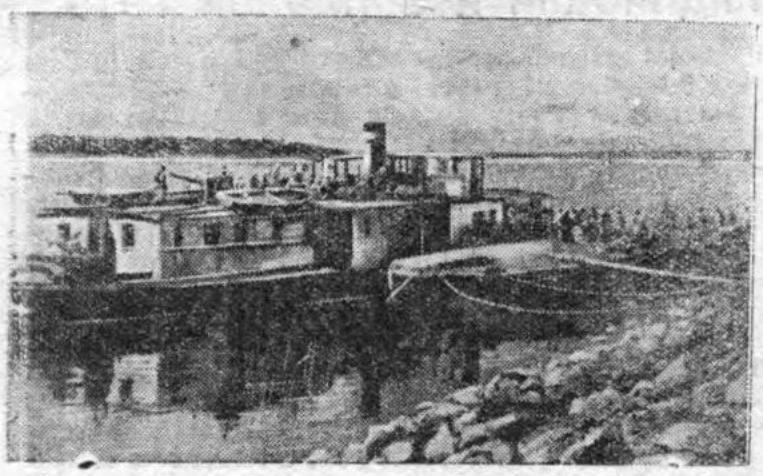

Між Запоріжжям і Херсоном оп Дніпру встановлено регулярне товарно-пасажирське сполучення.

На фото: пароплав коло пристані Запоріжжя перед черговим рейсом.

Фото М. Колядюка.

АРТИСТИ МОСКОВСЬКОГО ВЕЛИКОГО ТЕАТРУ В ПОЛЬОВОМУ ТАБОРІ

Днями в другій передовій бригаді колгоспу „Комунар", Запорізького району, побувала група артистів Державного Московського Академічного Великого театру. Артисти влаштували в польовому таборі концерт.

Спочатку колгоспники прослухали інформацію про переможну путь доблесної Червоної Армії. Після цього артисти виконали ряд пісень і танців, виступили з художнім читанням віршів та оповідань.

Колгоспники висловили москвичам свою щиру подяку за прекрасну гру й дали обіцянку працювати ще краще, виконати всі свої обов'язки перед державою.

А. Пакіна,
секретар парторганізації.

НА ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ОГЛЯД

У запорізькому літньому саду імені Франка відбувся перегляд художньої самодіяльності ремісничих і залізничних училищ, а також шкіл ФЗН, відібраних для участі у всеукраїнському огляді художньої самодіяльності трудових резервів.

Зала театру напсвнена глядачами. Громадськість дуже тепло зустріла цікаву й змістовну музично-літературну композицію „Дніпро", виконану з великим успіхом 80 трудрезервистами (керівник А. Н. Шугай).

Дружними оплесками супроводжувались номера, які виконували окремі учні. Особливо визначились виконавці партерної акробатики Кестенко та Лихінін, декламатор Жусова, тріо-баяністи Рачинський, Безкоровайний, Гончаренко, художній чтець Любов Булат.

20 серпня ця група виїжджає у столицю України Київ для участі у всеукраїнському огляді художньої самодіяльності трудрезервистів.

ДИТЯЧІ САНАТОРІЇ

В містах і селах Запорізької області організовано сім дитячих санаторіїв, в тому числі у Зеленому Яру (місто Запоріжжя)—кістково-туберкульозний і санаторії для ослаблих дітей в Михайлово-Лукашевій (Червоноармійський район), у селі Лісному (Чернігівський район), на 11-му селищі міста Запоріжжя та інш.

Починаючи з липня, в цих санаторіях оздоровлено вже понад 500 дітей. Стільки ж дітей лікуватиметься й відпочиватиме в другу зміну. Наслідки оздоровлення хороші. Ь Михайлово Лукашевій, наприклад, діти не тільки зміцніли, але й добре поправились, в середньому на 2—4 кілограми.

Більшість путьовок до санаторію дістали безкоштовно діти фронтовиків та інвалідів Вітчизняної війни.

Деякі з цих санаторіїв працюватимуть цілий рік.

Колгоспники-патріоти

Командування фронту нагородило групу колгоспниць і колгоспників України за бойсву допомогу фронтові.

Коли війська готувалися до форсування Дніпра, вночі до нашої передової охорони підповзла жінка й попросила відвести її до командира. Жінка розповіла, що вона жителька села Кочкарівка, переплавила Дніпро, щоб допомогти Червоній Армії форсувати його. Відомості, приставлені Одаркою Олексіївною Зубенко, виявилися надзвичайно цінними. Командування одержало повну картину наявності вогневих точок і живої сили противника. Крім того, колгоспниця вказала зручне місце для переправи й допомогла разом з місцевим населенням дістати переправні засоби. На одному з перших човнів Одарка Зубенко переправилася разом з десантниками через Дніпро і вивела їх на берег у обхід укріплень німців. Колгоспницю Одарку Зубенко нагороджено медаллю „За відвагу".

Літак гвардії лейтенанта Петра Потаніна був змушений приземлитися на території противника в районі хутора Веселий. Падіння літака помітили брати Іван та Грицько Воробйови. Вони допомогли гвардії лейтенанту вибратися з розбитої машини, переодягли його у селянський одяг, і, минуючи німецьких патрулів, які розшукували льотчика, привели його на свій хутір. Три доби вони ховали льотчика на горищі, а коли німці, втративши надію його відшукати, пішли з села, брати показали Потаніну дорогу й допомогли йому повернутися до своєї частини.

Незабаром наші війська визволили район, де жили брати Воробйови. Колгоспники розшукали частину, в якій служив льотчик Потанін, і доставили туди його обмундирування.

Командування фронтом нагородило Івана та Грицька Воробйових—колгоспників хутора Веселий, Матвіївської сільради, Червоноармійського району, Запорізької області, медалями „За бойові заслуги".

А. Стекольников.

Діюча Армія, 9 серпня.
(Спецкор. ТАРС)

ПО РАДЯНСЬКОМУ СОЮЗУ

ПЕРШІ МОЛОТАРКИ ХАРКІВСЬКОГО ЗАВОДУ

У Харкові, на заводі сільськогосподарських машин „Серп і Молот", випущено перші дві молотарки відомої всій країні марки МК—1.100. На кінець місяця завод дасть ще кілька десятків таких молотарок.

В зв'язку з випуском перших молотарок, на Центральному майдані заводу, біля пам'ятника Леніну, відбувся мітинг відбудівників і виробничників.

(ТАРС).

ПОПЕРЕДУ—ТРАКТОРНА БРИГАДА П. АНГЕЛІНОЇ

Готуючись гідно відзначити річницю визволення Донбаса від німецьких загарбників, працівники Старо-Бешевської МТС (Сталінська область) достроково закінчили річний план тракторних робіт і зорали понад план 457 гектарів.

У змаганні тракторних бригад перше місце посідає вславлена жіноча бригада депутата Верховної Ради СРСР П. Ангеліної, яка виконала більше двох річних норм.

(ТАРС).

НОВІ ВУЗИ

За час війни в країні відкрилося 52 нових вищих учбових заклади. Значну кількість нових вузів відкрито в східних районах країни, швидкий промисловий розвиток яких збільшив потребу в кадрах молодих спеціалістів. Так, в Чимкенті організовано ін ститут будівельних матеріалів, в Челябінську—машинобудівельний інститут, в Пензі і Нижньому Тагілі—індустріальні.

В районах, які особливо потрібують спеціалістів сільського господарства, створені нові сільськогосподарські вузи: алтайський, ярославський, курганський, урюпінський та інші.

В Куйбишеві, Красноярську, Челябінську, Кисловодську відкрилися нові медичні інститути, у Владивостоці, Барнаулі та інших містах—педагогічні.

(ТАРС).

КІНО У ВИЗВОЛЕНИХ МІСТАХ БІЛОРУСІЇ

У Мінську відкрито три кінотеатри, в яких щоденно демонструються радянські фільми. Особливим успіхом користуються картини „Райдуга", „Два бійці", „Небо Москви" й „Живи рідна Білорусь". Налагоджується культурне обслуговування населення і в інших визволених областях республіки. Нещодавно відкрито один з двох, що збереглися, кінотеатрів в Бобруйську. Щоденно переповнено могилівський кінотеатр „Родіна". У Вітебську ремонтується кінотеатр „Спартак". Покищо тут працює кінопересувка.

(ТАРС).

ПОВІДОМЛЕННЯ ШТАБУ ВЕРХОВНОГО КОМАНДУВАННЯ ЕКСПЕДИЦІЙНИХ СИЛ СОЮЗНИКІВ

ЛОНДОН, 10 серпня. (ТАРС). В опублікованому сьогодні повідомленні штабу верховного командування експедиційних сил союзників говориться:

Ле-Ман визволено. Війська союзників знаходяться в околицях Анжера, в долині Луари. Ми досягли міста Нанта; наші колони змикаються біля Лоріана. На півострові Бретань війська союзників знаходяться тепер в Сен-Мало. Ворожі сили в Дінані чинять запеклий опір.

Просуваючись північною прибережною дорогою, союзники пройшли через Морле. В Бресті ворожий гарнізон відкинув ультиматум про капітуляцію, і за межами міста тривають бої. Поблизу Бреста взято в полон командира німецької 266-ої піхотної дивізії генерал-лейтенанта Карла Шпанг.

На Нормандському фронті великих змін не сталося. В районі Майенна відбувалися активні дії патрулів. Противник вдержує Мотен; на північ і на захід від цього міста точаться з Німецьку контратаку бі відбито.

Союзні війська, про до Фалезу, проникли ві й другу лінії німецьких та вийшли до околиць Танкові колони союзни ли Естре-ла-Кампань і Наші війська, що діють дармі на ріці Орн, серпня нові контратаки відкинули його. Далі зайнято нову територію ний схід від Монпез Естрі та Віром.

Авіація союзників вчи запеклих нальотів на воєнні об'єкти.

Морські сили, вступи з кількома караванами судів, потопили один к кілька суден пошкодили

ЛОНДОН, 10 серпня. Як передає агентство американські війська у вступили в міста Се Нант.

ВОЄННІ ДІЇ В ІТАЛІЇ

ЛОНДОН, 10 серпня. (ТАРС). Штаб військ союзників в Італії повідомляє, що на схід від Флоренції частини англійської 8-ої армії провадили операції по ліквідації вогнищ опору противника в горах на південь від Понтассіеве. Від противника очищено ряд важливих висот. Бої тривають. На решті ділянок фронту операції як і раніш обмежувалися діями патрулів.

Важка бомбардувальна авіація союзників зробила вчо на нафтоперегінний заво ті Дьер (Угорщина, та за у Вечеш і Текель (в Будапешта). Інші літаки ків бомбардували залізни тувальну станцію в Бро славія), аеродроми, мост воєнні об'єкти противни боїв і в Югославії. Ми бомбардувальна авіація ків зробила наліт на воєн ти в Плоешті (Румунія).

БОЇ В ЮГОСЛАВІЇ

ЖЕНЕВА, 10 серпня. (ТАРС). Верховний штаб югославської народно-визвольної армії повідомив, що в Сербії та Чорногорії противник зазнав тяжких втрат у живій силі і техніці. В Чорногорії зайнято місто Плав, у Центральній Боснії—місто Приявор.

На захід від Лесковаца тривають запеклі бої з велики гарськими силами.

У Македонії частини визвольної армії перейш славсько-грецький кордо зом з грецькими партиза частинами прорвались Едесса (Водена)—важлив спортного вузла та велик мислового центру Греції.

Заворушення серед німецьких моряків у Сеннеборзі

ЛОНДОН, 10 серпня. (ТАРС) Агентство Рейтер передає, що в ніч на 31 липня на трьох невеликих німецьких військових кораблях, які знаходилися в Сеннеборзі, сталися заворушення. В порт були викликані війська, які придушили антигітлерівський виступ моряків. Ранком лі вийшли в море і з то не повертались. Другого Сеннеборг прибув есмінець, серед частини якого також мали місце лерівські виступи, п військами.

СПІЛЬНЕ КОМЮНІКЕ ІТАЛЬЯНСЬКИХ КОМУНІСТИЧНОЇ ТА СОЦІАЛІСТИЧНОЇ ПАРТІЙ

ЛОНДОН, 9 серпня. (ТАРС). Агентство Рейтер передає з Риму про те, що італьянські комуністична та соціалістична партії повідомили про організацію об'єднаного комітету згоди, з метою майбутнього співробіт про угоду щодо спільної ми-мінімуму.

Обидві партії збережуть організації.

ЗВІЛЬНЕННЯ ПАВЛОВА ТА КОРНІЛОВА

АНКАРА, 8 серпня. (ТАРС). Сьогодні Павлова та Корнілова випущено з тюрми, куди їх було ув'язнено за вироком турецького суду, винесеним у справі про так званий „замах" на гі кого посла фон Папена.

Відповідальний ред О. ШАБА

Мелітопольський Державний педагогічний інститут оголошує набір студентів на 1944—45 учбовий рік на перші курси і добір на старші курси таких факультетів: мовно-літературний (відділи український та російський), фізико-математичний та природничий.

Інваліди Вітчизняної війни та відмінники учоби приймаються без вступних іспитів. Всі останні—з іспитами в обсязі знань за середню школу.

Прийом заяв з 20 липня по 31 серпня. Вступні іспити з 1 по 20 вересня. Початок занять 1 жовтня.

Студенти, які встигають в учобі, забезпечуються стипендією. Приїжджі забезпечуються гуртожитком.

До заяви додавати такі документи: автобіографію, свідоцтво про освіту (в оригіналі), 3 фотокартки (розміром 3х4).

Заяви подавати на ім'я директора інституту особисто або поштою, за довідками звертатися на адресу: м. Мелітополь, Дзержинського, 29, пединститут.

Дирекція.

МІСЬКСАД ім. ФРАН
ТЕАТР ІМЕНІ ЩОР
12 серпня
„ЦИГАНКА АЗА
Початок о 8 год. вечор

Колектив облздоровіл парторганізація, обком вового Хреста, обком с Медсантруд з великим ж висловлюють співчуття **Рябець** Мотрі Митроф з приводу завчасної с її сина, Славіка.

БЕ—00096 м. Запоріжжя, друкарня „Комунар" обл управління поліграфії, вул. Ілліча, 24. Адрес редакції: ріг вул. Жуковської і Тургенівської, 56. Тел.: 2-40. нічної редакції.